

Southeast Asia Today-and-Tomorrow : A Political Analysis. By Richard Butwell.
New York: Praeger, 1961. X+182 pp. Paperback PPS-60 \$1.75

อาเซียนเป็นภูมิภาคที่ยังได้รับความสนใจน้อยมาก เมื่อเทียบกับภูมิภาคอื่น ๆ ของโลก เมื่อพูดถึงลาว คนอเมริกันแทบจะไม่รู้จักว่า คืออะไร อยู่ที่ไหน ทุ่ง ๆ ที่ประเทศต่าง ๆ ในแถบนี้ไม่มีประเทศ และเป็นเอกราชมาหลายปีแล้ว ซึ่งหากเทียบกับประเทศในแอฟริกาซึ่งมีชื่อแปลก ๆ และเปลี่ยนชื่อไป ๆ มา ๆ อยู่ และเกิดมีชนมาแทบทุกเดือน ก็นับว่ายังง่ายกว่ามาก ดังนั้นหนังสือเล่มนี้จึงเป็นหนังสือที่อย่างน้อยก็มีประโยชน์ ในแง่ที่จะช่วยให้คนอเมริกันและชาวต่างประเทศอื่น ๆ รู้จักอาเซียนดีขึ้น ทั้งหมดทั้ง 7 ประเทศคือ พม่า บังกลาเทศ อินโดนีเซีย ไทย รัฐในอินโดจีน และสิงคโปร์ พร้อมทั้งเวียดนามด้วย และโดยไม่ต้องเสียเวลาอ่านมากมาย เพราะเป็นเพียงหนังสือขนาดเด็กกระดาษอ่อนเย็บ

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงเรื่องการวิเคราะห์สภาพทางการเมืองตามทีละรัฐไว้ในหัวเรื่อง ผู้เขียนจึงได้พยายามเขียนในแนวของเวลา ประกอบกับหัวข้อสำคัญ ๆ โดยกล่าวถึงอดีตของภูมิภาคแถบนี้ว่ามีศักราชเก่าอย่างเอเชีย แต่ก็ได้รับอิทธิพลของยุโรปเป็นอันมาก เมื่อประเทศในแถบนี้ได้รับเอกราช (หรือที่เป็นเอกราชอยู่แต่เดิมคือประเทศไทย) ก็ต้องพยายามเลือกหาระบบการปกครองประเทศมาใช้ ซึ่งก็ได้มาในรูปแบบต่าง ๆ กัน และโดยสรุปแล้วก็ไม่ค่อยเป็นผลดีอย่างที่ฝันไว้ ฉะนั้นประเทศต่าง ๆ โดยเฉพาะอินโดนีเซีย พม่า ไทย เวียดนามได้ ลาว และเขมร จึงมีการเปลี่ยนแปลงทางระบอบการเมืองการปกครองอยู่เดี๋ยว ๆ จนกระทั่งบัดนี้ยังไม่ยุติลงไปได้ ในขณะที่เดี๋ยวนี้ก็ยังมีประเทศที่รู้สึกว่าจะไม่มีการเปลี่ยนแปลงระบบการเมืองได้อีกง่าย ๆ คือ พม่า บังกลาเทศ สิงคโปร์ และเวียดนามเหนือ ซึ่งนับว่าเป็นการประมาณที่ค่อนข้างจะเที่ยงตรงมาก ยกเว้นแต่กรณีสิงคโปร์ ซึ่งในขณะที่เขียนหนังสือยังคงเป็นรัฐเอกราชอยู่ เพิ่งจะมาคิดอ่านรวมกับมาลายาในภายหลัง ต่อจากนั้นก็ได้อำนาจถึงกรรมวิธีทางการเมืองที่มีอยู่ในประเทศต่าง ๆ โดยพิจารณาจากบทบาทของพรรคการเมือง กลุ่มผลประโยชน์ มติมหาชน อุดมคติ ขั้วตาธิปไตย และวิธีการจัดการ นอกจากนี้ก็กล่าวถึงบทบาทของรัฐบาลในประเทศต่าง ๆ ในด้านนโยบายเศรษฐกิจ การตั้งคมตั้งเควระห์ การศึกษา ความเป็นเอกภาพของประเทศ การตั้งอยู่ในความสงบเรียบร้อย และการเสริมสร้างกำลังทางทหาร ซึ่งนอกจากจะกล่าวในแง่ที่ว่ารัฐบาลปฏิบัติการในเรื่องนี้ในปัจจุบันอย่างไรแล้ว ยังกล่าวถึงปัญหาที่เรื่องเหล่านี้ประสบและหาทางแก้ไขอีกด้วย

หัวข้อใหญ่ ๆ ที่ ดร. บัตเวสต์ กล่าวถึงในตอนท้ายเรื่อง ก็เป็นเรื่องประจำที่ขาดไม่ได้ คือเรื่องเกี่ยวกับการคุกคามของคอมมิวนิสต์ ตั้งแต่ก่อนสงครามโลกครั้งที่ ๒ จนถึงปัจจุบันและเรื่องนโยบายต่างประเทศ ในตอนท้ายที่สุด ก็ได้กล่าวถึงเรื่องของอนาคตว่าชาติเหล่านั้นจะเป็นอย่างไร ทำอย่างไร

แม้ว่าผู้เขียนหนังสือจะเป็นศาสตราจารย์หนุ่มแห่งคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยอินเดียนอลิสตาม ดร. บัตเวสต์ก็เป็นนักเขียนที่มีประสบการณ์มาก เคยเขียนหนังสือร่วมกับ Amry Vandenbosch มาแล้วชื่อ Southeast Asia Among the World Powers ซึ่งมีมหาวิทยาลัยเคนตักคัพมพ์ชนเผยแพร่ในปี 1957 และขณะนั้นก็กำลังเขียนเรื่องเกี่ยวกับนโยบายต่างประเทศของประเทศสมาชิกขององค์การสันธิสัญญาป้องกันร่วมกันแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (SEATO) จากทุนวิจัยที่ได้รับจากองค์การนั้น ซึ่งเข้าใจว่าจะจัดพิมพ์ขึ้นอีกในภายหลัง สำหรับในหนังสือเรื่องที่กำลังวิจารณ์อยู่นี้ผู้เขียนคิดว่า ดร. บัตเวสต์ได้เขียนอย่างน่าอ่านมาก เพราะได้เขียนด้วยวิธีการอย่างนักหนังสือพิมพ์มากกว่าอย่างทางวิชาการ เอกสารอ้างอิงก็มีเฉพาะเท่าที่จำเป็น ดังเคยได้ชี้แจงว่าตั้งใจจะเขียนให้ประชาชนทั่วไปได้อ่านมากกว่า จึงพิมพ์เป็นปกอ่อนราคาเยา อย่างไรก็ตามก็ดีสำหรับนักศึกษาทางด้านนี้ หนังสือเล่มนี้มีประโยชน์มากในด้านวิชาการ โดยเฉพาะในแง่การเมืองของประเทศเหล่านั้น ในปัจจุบัน ดร. บัตเวสต์ได้รวบรวมรายการหนังสือประกอบไว้เพื่อการค้นคว้าต่อไปอีกด้วย ซึ่งเท่าที่ได้ตรวจดูก็เห็นว่าได้รวบรวมรายการสำคัญ ๆ เข้าไว้พอประมาณ

สำหรับผู้อ่านที่เป็นคนไทย หนังสือนี้อาจจะเป็นประโยชน์ได้หลายทาง บางท่านอาจจะอยากอ่านเพื่ออยากทราบความเห็นของผู้เขียนว่า มีต่อประเทศไทยอย่างไรบ้าง ซึ่งในกรณีนี้ก็คิดว่าคงจะไม่ได้รับประโยชน์คุ้มความตั้งใจ เพราะเหตุว่าเป็นหนังสือคลุมหลายประเทศ จึงกล่าวถึงประเทศไทยปนกันไปกับประเทศอื่น ๆ ประกอบกับข้อความที่เขียนไว้ก็เป็นเรื่องของความเป็นจริง ไม่ใคร่มีความเห็นเท่าใด ตรงกันข้ามหนังสือจะเป็นประโยชน์มากใน ๒ ประการต่อไปนี้ คือในการจะเปรียบเทียบประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน และกับการอภิปรายหาคำตอบให้แก่คำถามของผู้เขียน

ในประการแรก หนังสือเล่มนี้จะเป็นการเล่าและวิจัยถึงสภาพการเมืองและสังคมของ

ประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ แต่ผู้อ่านชาวเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เองทุกชาติก็จะได้รับประโยชน์เหมือนกัน คือในแง่ที่จะได้เปรียบเทียบประเทศตนกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งคนไทยเราเองซึ่งถือตนว่าเป็นประเทศเอกราชมาช้านาน ซึ่งมักจะมองประเทศอื่นด้วยความรู้สึกว่าเป็นประเทศร่น้อง แต่จากการอ่านหนังสือนี้จะช่วยให้ได้พบความจริงว่า ตามความเป็นจริงนั้นเป็นอย่างไร ประเทศเราอยู่ในฐานะดีหรือเสกกว่าประเทศไหนบ้าง ในแง่ใดบ้างที่เราอาจจะรู้สึกได้ว่าเอกราชนั้นเป็นของน่าภาคภูมิใจในเมื่อเรามี คนอื่นไม่มี แต่ตอนนี้ใคร ๆ ก็มีเอกราชกันแล้ว ปัญหาที่จะต้องประคับคองคือทำอะไรจะรักษาเอกราชไว้ นอกจากนั้นยังจะต้องพึงเถียงถึงความจริงที่ว่า เมื่อใคร ๆ ก็มีเอกราชแล้ว ปัญหาต่อไปคือใครจะเจริญกว่ากัน ทำอย่างไร ประเทศไทย ในฐานะที่เป็นประเทศเอกราชเก่าแก่ที่สุดจึงจะมีความเจริญทางเศรษฐกิจสังคมและการเมืองเหนือหรือทัดเทียมประเทศอื่น ๆ ที่ใกล้เคียง ถ้าจะมองจากในแง่เศรษฐกิจเราก็จะได้ทราบว่า ในบรรดาประเทศกลุ่มสมาคมอาณานิคม มลายามีรายได้ประชาชาติสูงกว่าไทย ๓ เท่า ฟิลิปปินส์สูงกว่าไทย ๒ เท่า ในทางการเมืองประเทศทั้ง ๒ นี้ มีความมั่นคงกว่าไทยเพียงใด มีการส่งเสริมสร้างสถาบันทางการเมืองในระดับและแง่มุมต่างๆ อย่างไรบ้าง

ประโยชน์สำคัญประการที่สองของหนังสือนี้จะมีต่อคนไทยคือ การกระตุ้นให้คิดให้ทำ กังไต่ถามแล้วว่า หนังสือนี้ข้อความที่เกี่ยวกับประเทศไทยไม่มากนัก และแทนที่ผู้เขียนจะบรรจข้อมูลความปรากฏการณ์ตามความจริง หรือแสดงข้อคิดความเห็น ดร. บัตเวลดักดัมตั้งคำถามต่างๆ ให้คนไทยตอบ ความจริงก็เป็นเรื่องน่าเห็นใจ เพราะเขาเป็นชาวต่างประเทศและเขียนหนังสือเล่มย่อม ๆ คงไม่มีโอกาสที่จะหาคำตอบให้ปัญหาทางการเมืองของเราได้ เพราะแม้แต่คนไทยที่มากถึง ๒๕ ล้านคน และมีผู้ทำหน้าที่พิจารณาเรื่องนี้โดยเฉพาะก็หลายร้อยคนที่ได้พยายามหาคำตอบหรือทางแก้ปัญหามติการเมืองของไทย ซึ่งในระยะเวลา ๓๐ ปีเศษ ก็มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ดังจะเห็นได้ว่า มีรัฐธรรมนูญแล้วถึง ๖ ฉบับ มีคณะรัฐมนตรีแล้วถึง ๓๐ ชุด มีนายกรัฐมนตรีมาแล้วถึง ๑๑ คน ก็ยังหาทางแก้ไม่ได้

ในบรรดาคำถามและปัญหาที่ ดร. บัตเวลดักดัมพิจารณาพิจารณาแล้วรู้สึก ว่า ตอนแรกก็ยกด้วยการร่างรัฐธรรมนูญเป็นตอนที่เขาให้ความสนใจมากที่สุด และได้ตั้งปัญหาน่าพังกาคิดหลาย

ประการ ประกอบกับขณะนี้ เป็นระยะที่ไทยกำลังร่างรัฐธรรมนูญซึ่งคงได้ว่าจะให้ถาวรสักหน่อย ปัญหาที่สังคมไทยเป็นสิ่งที่น่าขบคิดเป็นพิเศษ จึงขอนำมาแปลบ้างพอเป็นตัวอย่างค้างค้อไป

“วิธีประเทศไทยใช้ในการรับบุคคลเข้ารับตำแหน่งสูง ๆ ทางการเมืองนั้นเคยใช้แต่วิธีกระทำรัฐประหาร และรัฐสภายังมองไม่เห็นวิธีการใดที่จะเขียนรัฐธรรมนูญให้ยอมรับวิธีนี้หรือยกเลิกวิธีนี้ หากพิจารณาถึงความทะเยอทะยานทางการเมืองของนักการเมืองไทย...”

“ถ้าระบบการเมืองใหม่ของไทยจะมีการเลือกตั้งโดยเสรี ก็ยังไม่ทราบว่าจะทำอย่างไรจึงจะประกันได้ว่าฝ่ายทหารจะได้รับเลือกเป็นผู้นำทางการเมือง หรือทำอย่างไรจึงจะพัฒนาวิธีการใช้พลเรือนมีอำนาจควบคุมทหาร ถ้าฝ่ายทหารพยายามใช้อิทธิพลโดยทางอ้อม ประเทศไทยก็ยังมีนักประชาธิปไตยหรือนักการเมืองพลเรือนที่สามารรถไม่เพียงพอ... การเลือกตั้งเสรีอาจจะทำให้จอมพลสฤษดิ์ชนะ ได้รับเลือกเป็นนายกรัฐมนตรีได้ในสมัยแรก ภายใต้รัฐธรรมนูญใหม่ แต่ก็ไม่มีทางทราบได้แน่นอน และก็ไม่มีความทราบว่ามีฝ่ายที่พ่ายในการเลือกตั้งครั้งต่อไป จะยอมรับผลจากการเลือกตั้งหรือไม่”

“ผู้สังเกตการณ์ส่วนมากรู้สึกว่ สฤษดิ์มีความตั้งใจจริงที่จะยุติการทุจริตที่มีอยู่ในรัฐบาลชุดก่อน ๆ แต่ก็ยังไม่ทราบว่าเขาได้รับความคิดเห็นสนับสนุนอย่างแท้จริงจากฝ่ายทหารเพียงใด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มหนุ่ม ๆ ที่มีความทะเยอทะยาน ดังเช่น จะยอมให้ทหารสมัครเข้ารับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาสามัญหรือในทำนองเดียวกันเข้าแข่งขันเป็นนายกรัฐมนตรีหรือไม่? ถ้าพลเรือนได้รับเลือกเป็นนายกรัฐมนตรี เขาก็มีอิสระในการคัดเลือกผู้ที่มีใช้ทหาร ไปดำรงตำแหน่งสำคัญ ๆ ในรัฐบาลชุดของเขาหรือไม่?”

“คำถามเหล่านี้รู้สึกว่ามีค่าสำคัญมากเป็นพิเศษ ในบางประเทศอย่างประเทศไทย ซึ่งคนหนุ่มจำนวนมาก เข้ารับราชการทหาร โดยไม่ใช่เพื่อที่จะเป็นทหาร แต่เพราะว่าเป็นความจำเป็นที่จะก้าวเดินไปในราชการทหารเพื่อจะได้มีอำนาจและตำแหน่งหน้าที่ รู้สึกจะเป็นการยากที่จะคิดให้คนที่มีความสามารถและมีความทะเยอทะยานเหล่านี้มีบทบาทเพียงเล็กน้อย..”

“อนาคตในระยะยาวของประเทศไทยต้องประสบกับปัญหาอันใหญ่ซ้อหนึ่งอย่างไม่มีปัญหา สมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญของจอมพลสฤษดิ์จะทำประโยชน์อย่างใหญ่หลวงให้แก่ประ

เทศ ถ้าสามารถผลิตกฎหมายสูงสุดที่กำหนดวิธีการเข้ามาเป็นรัฐบาลดีต่อกันได้อย่างมีระเบียบเรียบร้อย และถ้าจะก่อตั้งรัฐบาลที่เข้ากับสภาพการเมืองที่เป็นจริงของประเทศ ถ้าทำได้อย่างนั้นหนทางที่จะเปิดสำหรับการจะพัฒนาให้มีการปกครองที่ประชาชนสนับสนุนและมีเสถียรภาพยิ่งขึ้นในอนาคต” (น. 53-54)

ปัญหาต่างๆ ที่หยิบยกขึ้นมาแปลเป็นตัวอย่างนี้ รู้ดีว่าเป็นปัญหาที่สำคัญยิ่งที่สัมมาชิกวงรัฐธรรมนูญ นักรัฐศาสตร์และประชาชน จะต้องช่วยกันหาคำตอบเพราะหากจะหันเข้าหาวิธีง่ายๆ เหมือนอย่างคราวก่อนๆ ก็คงไม่เกิดเป็นผลดียิ่งขึ้นนัก หากจะมีรัฐธรรมนูญโดยถือเอาประเพณีการปกครองดั้งเดิมเป็นหลัก ก็จะได้กลายเป็นสิ่งที่ผู้เขียนเขียนว่า

“คำตอบของประเทศไทยเท่าที่ให้มีแล้วนั้น เป็นที่คั่นระของคความมของย้อนหลังถึงอดีต ยิ่งกว่าจะมองถึงปัจจุบัน”

อมร รักษาสิทธิ์

Senior Scholar

Institute of Advance Projects

East-West Center, University of Hawaii

Population and Planned Parenthood in India. By Chandrasekhars, London: George Allen & Unwin Ltd. 1961, 137 pp.

เนื้อหาของเรื่องสำคัญของหนังสือเล่มนี้เป็นการพิจารณาและวิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับการจัดระบบครอบครัวและการคุมกำเนิดตามหลักการทั่วไป และวิธีการดำเนินการเกี่ยวกับการคุมกำเนิดที่ใช้อยู่อย่างเป็นทางการในประเทศอินเดียในปัจจุบัน จากคำนำของหนังสือซึ่งเขียนโดยท่านนายกรัฐมนตรีเขาสหราชอาณาจักรอินเดีย ทำให้เป็นที่ประจักษ์ว่าผู้เขียนเป็นผู้เชี่ยวชาญทางนี้ โดยเฉพาะ และเป็นผู้หนึ่งที่ได้มีส่วนร่วมรับผิดชอบในการวางแผนดำเนินการเกี่ยวกับจัดระบบครอบครัวและการคุมกำเนิดในประเทศอินเดียตลอดมาตั้งแต่ต้น หนังสือของ Dr. Chandrasekhars จึงนับว่าเป็นหนังสือสำคัญเล่มหนึ่งที่ได้อธิบายถึงธรรมชาติของปัญหาเรื่องการเพิ่มของประชากร ปัญหาครอบครัว และปัญหาการคุมกำเนิดได้อย่างแจ่มแจ้งชัดเจนตลอดถึงวิธีปฏิบัติต่างๆ ซึ่งจะเป็นวิถีทางไปสู่ความสำเร็จในการแก้ปัญหาดังกล่าว ซึ่งย่อมจะให้ประโยชน์แก่ผู้อ่านอย่างมากมายและคุ้มค่ากับเวลาที่เสียไป